

EUROOPA PARLAMENT

2004

2009

Siseturu- ja tarbijakaitsekomisjon

2007/0279(COD)

19.6.2008

*****I**

RAPORTI PROJEKT

Euroopa Parlamendi ja nõukogu ettepanek võtta vastu direktiiv kaitseotstarbeliste toodete ühendusesisese veo tingimuste lihtsustamise kohta (KOM(2007)0765 – C6-0468/2007 – 2007/0279(COD))

Siseturu- ja tarbijakaitsekomisjon

Raportöör: Heide Rühle

Kasutatud tähised

- * nõuandemenetlus
antud häälte enamus
- **I koostöömenetlus (esimene lugemine)
antud häälte enamus
- **II koostöömenetlus (teine lugemine)
antud häälte enamus ühise seisukoha heakskiitmiseks, parlamendi liikmete häälteenamus ühise seisukoha tagasilükkamiseks või muutmiseks
- *** nõusolekumenetlus
parlamendi liikmete häälteenamus, v.a EÜ asutamislepingu artiklites 105, 107, 161 ja 300 ning ELi lepingu artiklis 7 toodud juhtudel
- ***I kaasotsustamismenetlus (esimene lugemine)
antud häälte enamus
- ***II kaasotsustamismenetlus (teine lugemine)
antud häälte enamus ühise seisukoha heakskiitmiseks, parlamendi liikmete häälteenamus ühise seisukoha tagasilükkamiseks või muutmiseks
- ***III kaasotsustamismenetlus (kolmas lugemine)
antud häälte enamus ühise teksti heakskiitmiseks

(Märgitud menetlus põhineb komisjoni esitatud õiguslikul alusel.)

Õigusloomega seotud teksti muudatusettepanekud

Euroopa Parlamendi muudatusettepanekutes märgistatakse muudetud tekst **paksus kaldkirjas**. Kui Euroopa Parlament soovib muutmisakti puhul muuta olemasolevat sätet, mida komisjoni ettepanekus ei muudeta, märgistatakse muutmata jäävad tekstiosad **paksus kirjas**. Välja jäetav tekstiosa tähistatakse sümboliga [...]. *Tavalises kaldkirjas* märgistus on mõeldud asjaomastele osakondadele abiks lõpliku teksti ettevalmistamisel ja tähistab neid õigusakti osi, mille kohta on tehtud parandusettepanek lõpliku teksti vormistamiseks (nt ilmselged vead või väljajätmised mõnes keeleversioonis). Selliste parandusettepanekute puhul on vaja vastavate osakondade nõusolekut.

SISUKORD

lehekülg

EUROOPA PARLAMENDI ÕIGUSLOOME GA SEOTUD RESOLUTSIOONI PROJEKT ..5	
SELETUSKIRI	19

EUROOPA PARLAMENDI ÕIGUSLOOME GA SEOTUD RESOLUTSIOONI PROJEKT

**Euroopa Parlamendi ja nõukogu ettepaneku kohta võtta vastu direktiiv
kaitseotstarbeliste toodete ühendusesisese veo tingimuste lihtsustamise kohta
(KOM(2007)0765 – C6-0468/2007 – 2007/0279(COD))**

(Kaasotsustamismenetlus: esimene lugemine)

Euroopa Parlament,

- võttes arvesse komisjoni ettepanekut Euroopa Parlamendile ja nõukogule (KOM(2007)0765);
 - võttes arvesse EÜ asutamislepingu artikli 251 lõiget 2 ja artiklit 95, mille alusel komisjon esitas ettepaneku Euroopa Parlamendile (C6-0468/2007);
 - võttes arvesse kodukorra artiklit 51;
 - võttes arvesse siseturu- ja tarbijakaitsekomisjoni raportit ja väliskomisjoni ning tööstuse, teadusuuringute ja energeetikakomisjoni arvamusi (A6-0000/2008),
1. kiidab komisjoni ettepaneku muudetud kujul heaks;
 2. palub komisjonil ettepaneku uuesti Euroopa Parlamendile saata, kui komisjon kavatses seda oluliselt muuta või selle teise tekstiga asendada;
 3. teeb presidendile ülesandeks edastada Euroopa Parlamendi seisukoht nõukogule ja komisjonile.

Muudatusettepanek 1

**Ettepanek võtta vastu direktiiv
Põhjendus 7**

Komisjoni ettepanek

(7) Nende liikmesriikide õigusnormide ühtlustamine ei tohiks piirata liikmesriikide kohustusi ***asjaomaste rahvusvahelise relvade leviku tõkestamise ja ekspordi kontrollimise korra ja lepingute raames ega sekkuda liikmesriikide ekspordipoliitikasse.***

Muudatusettepanek

(7) Nende liikmesriikide õigusnormide ühtlustamine ei tohiks piirata liikmesriikide ***rahvusvahelisi kohustusi ja ülesandeid.***

Or. en

Selgitus

„Rahvusvahelised kohustused ja ülesanded” on laiem kui originaaltekst ning see hõlmaks „asjaomaseid rahvusvahelise relvade leviku tõkestamise või ekspordi kontrollimise korda ja lepinguid”. Kõigil liikmesriikidel oleks kavandatava teksti kohaselt võimalik kasutada üksiklube, et täita kõiki rahvusvahelisi kohustusi ja ülesandeid, sealhulgas kahepoolseid, mitte ainult originaaltekstis mainitud konkreetseid kohustusi.

Muudatusettepanek 2

**Ettepanek võtta vastu direktiiv
Põhjendus 10**

Komisjoni ettepanek

(10) Et vältida riski, mis on seotud käesoleva direktiivi lisas nimetatata toodete veoga, peab liikmesriikidele jääma võimalus kohaldada direktiivi ka nende toodete suhtes ning seega rakendada nende kaitseotstarbeliste toodete suhtes samu reegleid.

Muudatusettepanek

(10) Et vältida riski, mis on seotud käesoleva direktiivi lisas nimetatata toodete veoga, peab liikmesriikidele jääma võimalus kohaldada direktiivi ka nende toodete suhtes ning seega rakendada nende kaitseotstarbeliste toodete suhtes samu reegleid. ***Sel juhul peaksid nad komisjoni ja teisi liikmesriike sellest teavitama.***

Or. en

Selgitus

Artikli 2 lõike 3 vastava teksti kohandamine.

Muudatusettepanek 3

**Ettepanek võtta vastu direktiiv
Põhjendus 12**

Komisjoni ettepanek

(12) Võttes arvesse käesolevas direktiivis nende eesmärkide kaitseks sätestatud kaitseklausleid, ei ole liikmesriikidel enam vaja kehtestada või säilitada muid piiranguid nende eesmärkide saavutamiseks.

Muudatusettepanek

välja jäetud

Or. en

Selgitus

Esimese sammuga ühtlustamise suunas ei tohiks piirata liikmesriikide võimalusi koostada oma seadusi, nt lõppkasutuse kontrolli küsimuses.

Muudatusettepanek 4

**Ettepanek võtta vastu direktiiv
Põhjendus 16**

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

(16) Liikmesriigid peaksid nii palju kui võimalik hoiduma ekspordipiirangutest alasüsteemide ja komponentide suhtes, aktsepteerides vastuvõtja kasutusviisi deklaratsiooni ning võttes arvesse, kui suures ulatuses integreeritakse alasüsteemid ja komponendid vastuvõtja enda toodetesse.

välja jäetud

Or. en

Selgitus

See põhjendus on vastuolus artikli 4 lõikega 6 ning tuleks välja jätta.

Muudatusettepanek 5

**Ettepanek võtta vastu direktiiv
Artikkel 3 – punkt 2**

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

(2) „vedu” – igasugune kaitseotstarbelise toote vedu teises liikmesriigis asuvale vastuvõtjale kaubandusliku tehingu käigus;

(2) „vedu” – igasugune kaitseotstarbelise toote vedu teises liikmesriigis asuvale vastuvõtjale;

Or. en

Selgitus

Kaasata tuleks mitteärilised tehingud, kuna neid hõlmatakse liikmesriikide siseriiklikes

eeskirjadega, kuid käesolevas direktiivis ei tuleks nõuda lubest valitsusele tehtava veo osas.

Muudatusettepanek 6

Ettepanek võtta vastu direktiiv Artikkel 3 – punkt 6

Komisjoni ettepanek

(6) „eksportiluba” – luba tarnida kaitseotstarbelisi tooteid kolmandas riigis asuvale **vastuvõtjale**.

Muudatusettepanek

(6) „eksportiluba” – luba tarnida kaitseotstarbelisi tooteid kolmandas riigis asuvale **juriidilisele või füüsilisele isikule**.

Or. en

Selgitus

„Vastuvõtja” määratletakse ühenduses asuva juriidilise või füüsilise isikuna.

Muudatusettepanek 7

Ettepanek võtta vastu direktiiv Artikkel 3 – punkt 6 a (uus)

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

(6 a) „kolmas riik” – riik, mis ei ole ei Euroopa Liidu liikmesriik ega Euroopa Majanduspiirkonna lepingu osalisriik, milles kohaldatakse samuti käesolevat direktiivi.

Or. en

Selgitus

Parandab reguleerimisala selgust.

Muudatusettepanek 8

Ettepanek võtta vastu direktiiv Artikkel 4 – lõige 4

Komisjoni ettepanek

4. Liikmesriigid määravad kindlaks veolubade tingimused, eelkõige kaitseotstarbeliste toodete mis tahes ekspordipiirangud vastuvõtjatele kolmandates riikides, võttes arvesse veoga tekkivat inimõiguste, rahu, julgeoleku ja turvalisuse tagamise riski. Liikmesriigid võivad jätkata ja laiendada olemasolevat valitsustevahelist koostööd käesoleva direktiivi eesmärkide saavutamiseks.

Muudatusettepanek

4. Liikmesriigid määravad kindlaks **kõik** veolubade tingimused, eelkõige kaitseotstarbeliste toodete mis tahes ekspordipiirangud vastuvõtjatele kolmandates riikides, võttes arvesse veoga tekkivat inimõiguste, rahu, julgeoleku ja turvalisuse tagamise riski **ning ilma et see piiraks lõppkasutajate sertifikaatide kontrolli käsitlevaid siseriiklikke õigusakte**. Liikmesriigid võivad jätkata ja laiendada olemasolevat valitsustevahelist koostööd käesoleva direktiivi eesmärkide saavutamiseks.

Or. en

Muudatusettepanek 9

Ettepanek võtta vastu direktiiv Artikkel 4 – lõige 8 a (uus)

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

8 a. Erandina lõikest 1, kui vastuvõtja kavatses tagastada kaitseotstarbelise toote tarnijale parandamiseks või hooldamiseks või toote puuduste tõttu, ei vaja vedu tagasi tarnijale eelnevat luba. Vastuvõtja teavitab siiski aegsasti enne veo toimumist [selle liikmesriigi, kelle territooriumilt toodet veetakse] pädevaid asutusi kavatsusest asjaomast toodet vedada. Sellises teatises esitatakse veo põhjus ja muud asjaomased tõendusmaterjalid.

Kui pädevad asutused leiavad või neil on alust arvata, et kõnealune teatis on puudulik või ebatäpne või et käesoleva artikli tingimusi ei täideta, võivad nad veo peatada või vajaduse korral hoida muul

viisil ära toote veo asjaomase liikmesriigi territooriumilt.

Kui toode on parandatud või hooldatud või puudus kõrvaldatud, lubatakse edasist vedu tarnijalt vastuvõtjale veoloa alusel, mis anti toote esmakordse veo jaoks tarnijalt vastuvõtjale.

Or. en

Muudatusettepanek 10

Ettepanek võtta vastu direktiiv Artikkel 7 – punkt c

Komisjoni ettepanek

(c) kui see on vajalik *relvade leviku tõkestamise või ekspordi kontrollimise korrast või lepingutest tulenevate* ülesannete ja kohustuste täitmiseks.

Muudatusettepanek

(c) kui see on vajalik *liikmesriikide rahvusvaheliste* ülesannete ja kohustuste täitmiseks.

Or. en

Selgitus

„Rahvusvahelised kohustused ja ülesanded” on laiem kui originaaltekst ning see hõlmaks „asjaomaseid rahvusvahelise relvade leviku tõkestamise või ekspordi kontrollimise korda ja lepinguid”. Kõigil liikmesriikidel oleks kavandatava teksti kohaselt võimalik kasutada üksiklube, et täita kõiki rahvusvahelisi kohustusi ja ülesandeid, sealhulgas kahepoolseid, mitte ainult originaaltekstis mainitud konkreetseid kohustusi.

Muudatusettepanek 11

Ettepanek võtta vastu direktiiv Artikkel 8 – lõige 1

Komisjoni ettepanek

1. Liikmesriigid tagavad, et kaitseotstarbeliste toodete tarnijad teavitavad vastuvõtjaid veoloa tingimustest, mis on seotud kaitseotstarbeliste toodete ekspordiga.

Muudatusettepanek

1. 1. Liikmesriigid tagavad, et kaitseotstarbeliste toodete tarnijad teavitavad vastuvõtjaid veoloa tingimustest, mis on seotud kaitseotstarbeliste toodete *lõpptarbimise*,

tagasiveo või ekspordiga.

Or. en

Selgitus

Reguleerimisala täpsustamine õigusliku ebakindluse vältimiseks.

Muudatusettepanek 12

Ettepanek võtta vastu direktiiv

Artikkel 8 – lõige 3 – sissejuhatav lause ning punktid a ja b

Komisjoni ettepanek

3. Liikmesriigid tagavad, et tarnijad peavad täpset arvet oma vedude üle vastavalt asjaomases liikmesriigis kehtivatele tavadele. Andmed peavad sisaldama äridokumente, kus on järgmine teave:

- (a) kaitseotstarbelise toote kirjeldus;
- (b) kaitseotstarbeliste toodete kogus ning veo kuupäev;

Muudatusettepanek

3. Liikmesriigid tagavad **ja kontrollivad regulaarselt**, et tarnijad peavad täpset arvet oma vedude üle vastavalt asjaomases liikmesriigis kehtivatele tavadele. Andmed peavad sisaldama äridokumente, kus on järgmine teave:

- (a) kaitseotstarbelise toote kirjeldus;
- (b) kaitseotstarbeliste toodete kogus **ja väärtus** ning veo kuupäev;

Or. en

Selgitus

Liikmesriigid mitte ainult ei taga, vaid ka kontrollivad korrapäraselt, kas nende territooriumil asuvad tarnijad peavad oma vedude üle täpset arvet.

Punkt b: oluline on registreerida mitte ainult kogus, vaid ka rahaline väärtus.

Muudatusettepanek 13

Ettepanek võtta vastu direktiiv

Artikkel 8 – lõige 4

Komisjoni ettepanek

4. Lõikes 3 osutatud andmeid tuleb säilitada vähemalt **kolm aastat** alates veo toimumise kalendriaasta lõppemisest. Need

Muudatusettepanek

4. Lõikes 3 osutatud andmeid tuleb säilitada vähemalt **viis aastat** alates veo toimumise kalendriaasta lõppemisest. Need

esitatakse taotluse korral selle liikmesriigi pädevale asutusele, kus tarnija asub.

esitatakse taotluse korral selle liikmesriigi pädevale asutusele, kus tarnija asub.

Or. en

Selgitus

Liikmesriikide ametiasutuste juurdepääsu tarnijate andmetele pikendatakse kolmelt aastalt viiele. See muudab protsessi läbipaistvamaks, samuti annab see rohkem aega juurdluseks juhul, kui võidakse rikkuda ülevõetud siseriiklikke õigusakte või eeskirju, ning protsess on rohkem kooskõlas muude ajakavadega.

Muudatusettepanek 14

Ettepanek võtta vastu direktiiv Artikkel 9 – lõige 2 – punkt a

Komisjoni ettepanek

(a) tõendatud kogemus ja maine kaitsealases tegevuses, eelkõige luba toota **ja** müüa kaitseotstarbelisi tooteid ning kogenud juhtkond;

Muudatusettepanek

(a) tõendatud kogemus ja maine kaitsealases tegevuses, eelkõige luba toota **ja/või** müüa kaitseotstarbelisi tooteid ning kogenud juhtkond;

Or. en

Muudatusettepanek 15

Ettepanek võtta vastu direktiiv Artikkel 9 – lõige 3 – sissejuhatav lause

Komisjoni ettepanek

3. Sertifikaadid peavad sisaldama järgmist teavet:

Muudatusettepanek

3. Sertifikaadid peavad sisaldama **vähemalt** järgmist teavet:

Or. en

Muudatusettepanek 16

Ettepanek võtta vastu direktiiv Artikkel 9 – lõige 8 – esimene lõik

Komisjoni ettepanek

8. Liikmesriigid avaldavad sertifitseeritud vastuvõtjate nimekirja ning ajakohastavad seda regulaarselt, teavitades sellest ka komisjoni ja teisi liikmesriike.

Muudatusettepanek

8. Liikmesriigid avaldavad sertifitseeritud vastuvõtjate nimekirja ning ajakohastavad seda regulaarselt, teavitades sellest ka komisjoni, ***Euroopa Parlamenti*** ja teisi liikmesriike.

Or. en

Muudatusettepanek 17

Ettepanek võtta vastu direktiiv Artikkel 10 – lõige 1

Komisjoni ettepanek

1. Liikmesriigid tagavad, et juhul kui kaitseotstarbelised tooted on vastu võetud teises liikmesriigis välja antud ning ekspordipiiranguid sisaldava veoloa alusel, ***kinnitavad*** nende toodete vastuvõtjad ekspordiluba taotledes pädevatele asutustele, et nad on piirangute tingimustest kinni pidanud.

Muudatusettepanek

1. Liikmesriigid tagavad, et juhul kui kaitseotstarbelised tooted on vastu võetud teises liikmesriigis välja antud ning ekspordipiiranguid sisaldava veoloa alusel, ***tõendavad*** nende toodete vastuvõtjad ekspordiluba taotledes pädevatele asutustele ***rahuldaval viisil***, et nad on piirangute tingimustest kinni pidanud. ***Sellisel juhul tagavad ka liikmesriigid, et kui eksport on toimunud, kinnitavad kaitseotstarbeliste toodete vastuvõtjad pädevatele asutustele, et ekspordipiirangutest on kinni peetud, ning esitavad selle kohta kõik asjaomased tõendid.***

Or. en

Selgitus

Kindlusetuse ja võimalike rikkumismenetluste vältimiseks.

Muudatusettepanek 18

Ettepanek võtta vastu direktiiv Artikkel 10 – lõige 2

Komisjoni ettepanek

2. Kui kavandatud ekspordi jaoks on vaja päritoluliikmesriigi nõusolekut, kuid seda ei ole saadud, peab liikmesriik konsulteerima päritoluliikmesriigiga.

Muudatusettepanek

2. Kui kavandatud ekspordi jaoks on vaja päritoluliikmesriigi nõusolekut, kuid seda ei ole saadud, peab liikmesriik konsulteerima päritoluliikmesriigiga. ***Kui liikmesriik ei saa pärast nimetatud konsulteerimist päritoluliikmesriigilt nõutavat nõusolekut ekspordiks, siis ekspordi ei toimu. Sellisel juhul teavitatakse sellest komisjoni ja teisi liikmesriike.***

Or. en

Selgitus

Ebakindluse ja võimalike rikkumismenetluste vältimiseks.

Muudatusettepanek 19

Ettepanek võtta vastu direktiiv Artikkel 10 a (uus)

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

Artikkel 10 a

Halduskoostöö

Liikmesriigid tagavad vajalike kontrollmeetmete kohaldamise selleks, et kontrollida et nii tarnija kui ka vastuvõtja peavad kinni veolubade tingimustest. Ilma et see piiraks artiklis 14 a sätestatud sanktsioonide ja muude meetmete kohaldamist, kui kaitseotstarbeliste toodete veo puhul ei täida liikmesriik kõnealuseid tingimusi, teavitavad selle liikmesriigi pädevad asutused sellest viivitamatult teise asjaomase liikmesriigi või liikmesriikide pädevaid asutusi.

Muudatusettepanek 20

Ettepanek võtta vastu direktiiv Artikkel 11 – pealkiri

Komisjoni ettepanek

Tollikoostöö

Muudatusettepanek

Tolliprotseduurid

Muudatusettepanek 21

Ettepanek võtta vastu direktiiv Artikkel 11 – lõige 2 – punkt a

Komisjoni ettepanek

(a) ekspordiluba andes ei võetud arvesse
veoloas sisalduvat asjakohast teavet
kaitseotstarbelise toote ekspordipiirangute
kohta kolmandatesse riikidesse;

Muudatusettepanek

(a) ekspordiluba andes ei võetud arvesse
asjakohast teavet;

Selgitus

Vastab kahese kasutusega kaupade määruse sõnastusele.

Muudatusettepanek 22

Ettepanek võtta vastu direktiiv Artikkel 13 – lõige 1

Komisjoni ettepanek

1. Komisjon ajakohastab lisas esitatud
kaitseotstarbeliste toodete nimekirja
vastavalt Euroopa Liidu sõjaliste kaupade
nimekirjale.

Muudatusettepanek

1. Komisjon ajakohastab lisas esitatud
kaitseotstarbeliste toodete nimekirja
Euroopa Liidu sõjaliste kaupade ***nimekirja***
alusel.

Selgitus

Komiteemenetlus on otstarbekas üksnes siis, kui on vastuolu selles osas, millised tooted tuleks kaasata LISASSE – nt tuumarelvad.

Muudatusettepanek 23

**Ettepanek võtta vastu direktiiv
Artikkel 14 a (uus)**

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

Artikkel 14 a

Sanktsioonid

- 1. Liikmesriigid võtavad vajalikud meetmed, et tagada käesoleva direktiivi sätete nõuetekohane rakendamine.*
- 2. Liikmesriigid kehtestavad eeskirjad käesoleva direktiivi rakendamiseks vastuvõetud sätete rikkumisel kohaldatavate sanktsioonide kohta, ning võtavad kõik vajalikud meetmed, et tagada nende eeskirjade rakendamine. Ettenähtud sanktsioonid peavad olema tõhusad, proportsionaalsed ja hoiatavad.*

Liikmesriigid käsitlevad kriminaalkuriteona, kui see on toime pandud tahtlikult, selliste kaitseotstarbeliste toodete reeksporti kolmandatesse riikidesse, mis on vastu võetud veoloa alusel, mis rikub selle kasutusega seotud tingimusi, välja arvatud juhul, kui päritoluliikmesriik on kõnaluseid tingimusi muutnud, et sellist reeksporti lubada.

Muudatusettepanek 24

Ettepanek võtta vastu direktiiv
Artikkel 15 – lõige 2 a (uus)

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

2 a. Kui liikmesriik ei saa päritoluliikmesriigilt nõutavat nõusolekut kavandatud ekspordiks, siis ekspordi ei toimu. Sellisel juhul teavitatakse sellest komisjoni ja teisi liikmesriike.

Or. en

Muudatusettepanek 25

Ettepanek võtta vastu direktiiv
Artikkel 16

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

Aruandlus

Läbivaatamine

1. Komisjon esitab hiljemalt [12 kuud pärast direktiivi ülevõtmise kuupäeva] aruande meetmete kohta, mida liikmesriigid on võtnud käesoleva direktiivi, eriti selle artiklite 9–12 ja 15 ülevõtmiseks.

2. Komisjon esitab Euroopa Parlamendile ja nõukogule regulaarselt, esimest korda hiljemalt [viis aastat pärast käesoleva direktiivi jõustumist], aruande direktiivi rakendamise ja selle mõju kohta Euroopa kaitsevarustuse turu ja Euroopa kaitsealase tehnoloogilise ja tööstusliku baasi arengule ning lisab aruandele vajaduse korral seadusandliku ettepaneku.

Komisjon vaatab ...* läbi käesoleva direktiivi tõhususe ja kannab sellest ette Euroopa Parlamendile ja nõukogule. Komisjon hindab eelkõige, kas ja mil määral käesoleva direktiivi eesmärgid on saavutatud. Komisjon vaatleb oma aruandes käesoleva direktiivi artiklite 9–12 ja artikli 15 kohaldamist ning hindab käesoleva direktiivi mõju Euroopa kaitsevarustuse turu ja Euroopa kaitsealase tehnoloogilise ja tööstusliku baasi arengule, võttes muu hulgas arvesse väikeste ja keskmise suurusega ettevõtjate olukorda. Vajaduse korral lisatakse aruandele õigusakti ettepanek.

** 5 aastat pärast käesoleva direktiivi ülevõtmise
kuupäeva.*

Or. en

SELETUSKIRI

Raportöör väljendab rahulolu direktiivi ettepaneku üle kaitseotstarbeliste toodete ühendusesisese veo tingimuste lihtsustamise kohta. See on koos kaitseotstarbeliste riigihangete direktiivi ettepaneku ja teatisega Euroopa kaitsetööstuse konkurentsivõime kohta osa komisjoni kaitsemeetmete paketist.

Praegu on 27 halvasti koordineeritud riiklikku kaitsevarustuse turgu, mida iseloomustab kattuvus ja vahendite ebaefektiivne kasutamine. Riiklikul alusel ei korraldata mitte ainult enamuse kaitseotstarbeliste toodete hankeid, vaid ka sõjatehnika vedu, transiiti ja importi ELis. Kaitsetoodete vedu siseturul puudutavate riiklike loasüsteemide kavandatav lihtsustamine on Euroopa kaitsevarustuse turu ja rahvusvaheliselt konkurentsivõimelise Euroopa kaitsetööstuse arengu vajalik eeltingimus. Kaitsetoodete ühendusesisese veo lihtsustamine parandab tarnekindlust liikmesriikidele ning vähendab samal ajal halduskoormust olulisematele vedudele paremat keskendumist võimaldavate tingimuste sisseviimise kaudu.

Kuigi raportöör tervitab ettepanekut, on ta arvamusel, et seda on võimalik veel paremaks muuta. Seetõttu teeb ta järgmised ettepanekud:

Rakendamine ja läbivaatamine

Vajalik on range kontroll, et üldiselt vältida relvade ja relvadega seotud toodete sattumist konfliktipiirkondadesse. Raportöör rõhutab, et reeksport kolmandatesse riikidesse ei tohi toimuda siis, kui päritoluliikmesriik ei anna sellele nõusolekut. Päritoluliikmesriigi piiranguid reeksportile ei tohi vastuvõtjad mitte mingil juhul eirata.

Raportöör on arvamusel, et loatingimuste rikkumiste puhul kohaldatavad sanktsioonid tuleb üksikasjalikumalt sätestada. Liikmesriigid peaksid eelkõige sätestama, et kaitseotstarbeliste toodete ekspordipiirangute rikkumine rahvusvaheliselt on kuritegu. See annaks liikmesriikidele täiendava kindlustunde, et on olemas tõhus vahend juhuks, kui veolubade reeksporti piiranguid ei järgita. See suurendaks veelgi liikmesriikide usaldust süsteemi vastu. Liikmesriigid on lisaks kohustatud kontrollima, et tarnijad peavad oma vedude üle täpset arvet.

Raportöör juhib tähelepanu sellele, et käesolev ettepanek on esimene samm siseturu eeskirjade tugevdamise suunas valdkonnas, mis on olnud liikmesriikide suveräänsuse keskmis. Seda tuleks pidada katseprojektiks, mida on võimalik edaspidi parandada ja muuta, kui kavandatavate meetmetega ei saavutata käesoleva direktiivi eesmärke. Seetõttu soovib raportöör, et komisjon teostaks viis aastat pärast käesoleva direktiivi jõustumist üksikasjaliku hinnangu direktiivi rakendamise kohta. Vajaduse korral esitab ta hinnanguga koos ettepanekud Euroopa Parlamendile ja nõukogule direktiivi muutmiseks.

Raportöör on seisukohal, et Euroopa kaitsevarustuse turu areng sõltub otsustavalt sellest, mil määral tugevdab kõnealuse ettepaneku rakendamine liikmesriikide vahelist vastastikust usaldust. Seepärast peaks hinnang eriti keskenduma sellele, milline on direktiivi mõju liikmesriikide vahelisele vastastikusele usaldusele.

Väikeste ja keskmise suurusega ettevõtjate (VKEd) huvid

Kavandatava loasüsteemi keskseks elemendiks olev sertifitseerimissüsteem on pigem suunatud suuremate ettevõtete vajaduste rahuldamiseks ning võib panna VKEd ebasoodsasse konkurentsiolukorda. Kui suuremad ettevõtted võivad valida üldlubade saamiseks sertifitseerimise, siis väiksemate ettevõtete jaoks on sertifitseerimisprotsess liiga kallis ja tülikas.

Kõik ettevõtjad saavad kasu sättest, mille kohaselt ei ole vaja üldiselt luba alasüsteemide või komponentide vedamiseks, mis on integreeritud relvasüsteemidesse ning mida ei saa hiljem vedada või eksportida. Sellest sättest kasu saavate alasüsteemide ja komponentide tootjate seas on tõenäoliselt märkimisväärne hulk VKEsid. Selle sättega üksi ei korvata siiski asjaolu, et loasüsteem soosib suuremaid ettevõtteid. Tagamaks et käesoleva direktiiviga ei kaasne VKEde jaoks konkurentsi märkimisväärset kahanemist võrreldes suuremate ettevõtetega, teeb raportöör ettepaneku, et komisjoni poolt viis aastat pärast käesoleva direktiivi jõustumist läbiviidav hinnang direktiivi mõju kohta peaks sisaldama hinnangut direktiivi mõju kohta VKEdele.

Õiguslik selgus

Raportöör juhib tähelepanu sellele, et ettepaneku mitmed osad vajavad täpsustamist suurema õiguskindluse tagamiseks. Ta soovib, et liikmesriikide rahvusvahelisi kohustusi, mis õigustavad üksiklubade kasutamist, ei määratletaks nummerdatud loendina, vaid üldise viite „*liikmesriikide rahvusvahelised kohustused ja ülesanded*” abil. Raportööri soovitusel sisaldavad samuti mitmeid täpsustusi, mis on seotud kaitsetoodete tarnijate kohustustega.